

Tájékoztató

PANNÓNIA
ÉLETBIZTOSÍTÓ

a kifizető (munkáltató) által magánszemély
biztosítottra kötött

**egész életre szóló befektetési
életbiztosításokra, illetve
a kockázati biztosításokra**

vonatkozó, 2016-ban hatályos adózási,
költségelszámolási szabályokról

Verziószám: 1.0

Tartalomjegyzék

1. JOGI NYILATKOZAT	3
2. A TÁJÉKOZTATÓ HATÁLYA	3
3. A VÁLLALATI SZEMÉLYBIZTOSÍTÁSOK ADÓZÁSÁT ÉRINTŐ FOGALMAK	4
4. DÍJFIZETÉS	5
4.1. Adózási szabályok – kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások díja	5
4.2. Adózási szabályok – kockázati biztosítások díja	7
4.3. A díjfizetéshez kapcsolódó költségelszámolási szabályok társasági adó alanyai esetében könyvelési segédlettel	8
4.3.1. A biztosítások díjának, illetve az esetlegesen felmerülő adó- és járuléktehernek a költségelszámolási szabályai	8
4.3.2. Időbeli elhatárolás	9
4.3.3. Költségként elszámolt, adóalapban elismert díj	10
4.3.4. Költségként elszámolt, adóalapban el nem ismert díj	10
4.4. A díjfizetéshez kapcsolódó költségelszámolási szabályok egyéni vállalkozók esetében	12
4.5. Példa a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás rendszeres és eseti díjának kezelésére	13
5. A BIZTOSÍTÓ SZOLGÁLTATÁSA	14
5.1. Adózási szabályok a biztosító szolgáltatásával kapcsolatosan	14
5.2. A biztosító szolgáltatásának elszámolása társasági adó alanyai esetében könyvelési segédlettel	14
5.3. A biztosító szolgáltatásának elszámolása egyéni vállalkozók esetében	15
6. KOCKÁZATI BIZTOSÍTÁSNAK NEM MINŐSÜLŐ, HATÁROZATLAN IDEJŰ, KIZÁRÓLAG HALÁL ESETÉRE SZÓLÓ ÉLETBIZTOSÍTÁSOK MÓDOSÍTÁSA ÉS VISSZAVÁSÁRLÁSA	16
6.1. Adózási szabályok magánszemély általi visszavásárlás esetén	16
6.2. Visszavásárláshoz kapcsolódó könyvelési tételek társasági adó alanyai esetén	18
6.3. Adózási szabályok egyéni vállalkozó általi visszavásárlás esetén	18
6.4. Adózási szabályok szerződésmódosítás esetén	19
7. MELLÉKLETEK	20

I. Jogi nyilatkozat

Jelen kiadvány a 2016. január 1-jén hatályos jogszabályok alapján, kizárólag tájékoztató jelleggel készült. Mivel a biztosítás elszámolásának pontos szabályai csak az adott konkrét eset valamennyi lényeges körülményének együttes figyelembevételével mellett határozhatók meg, a szerző illetve a CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt. nem vállal felelősséget a tájékoztatóban foglalt felhasználásából származó károkért annak ellenére, hogy a szerző a tőle elvárható legnagyobb gondosság mellett készítette el a tájékoztatót. Jelen tájékoztató áttanulmányozása nem helyettesíti a vonatkozó mindenkor hatályos jogszabályok ismeretét. Kérjük, hogy adott konkrét esetben a biztosítás elszámolásával kapcsolatban mindenképp egyeztessen könyvelőjével, pénzügyi szakértőjével.

2. A tájékoztató hatálya

Jelen tájékoztató azokra a **magánszemély biztosítottakra** megkötött

- kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosításokra, illetve
- a kockázati biztosításokra (vagyon érték kivonására lehetőséget nem biztosító életbiztosításokra, egészségbiztosításokra és balesetbiztosításokra) vonatkozik,

melynek szerződője vagy díjfizetője az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (továbbiakban: Art.) 178. § 18. pontja szerint kifizetőnek minősülő személy.

Az Art. vonatkozó rendelkezése szerint **kifizető**

- „az a belföldi illetőségű jogi személy, egyéb szervezet, egyéni vállalkozó, amely (aki) adókötelezettség alá eső jövedelmet juttat, függetlenül attól, hogy a juttatást közvetlenül vagy megbízottja (posta, hitelintézet) útján teljesíti.”

A kifizetők számára releváns adózási tudnivalókat a **társasági adó alanyai** (így például gazdasági társaságok, szövetkezetek, ügyvédi irodák, közjegyzői irodák), illetve az **egyéni vállalkozók** (ideértve az egyéni ügyvédeket és egyéni közjegyzőket) vonatkozásában tárgyaljuk.

A CIG Pannónia Életbiztosító fenti kategóriákba tartozó, 2016. január 1-jén értékesített termékeinek osztályozását – kockázati, illetve nem kockázati körbe történő besorolását – jelen tájékoztató I. számú melléklete tartalmazza.

3. A vállalati személybiztosítások adózását érintő fogalmak

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényből (továbbiakban: Sza. tv.) alábbiakban azon fogalmakat emeljük ki, amelyek jelen tájékoztató anyag szempontjából relevánsak.

Személybiztosítás: az élet-, a baleset- és a betegségbiztosítás.

Kockázati biztosítás:

- az olyan személybiztosítás, amely esetében biztosítási esemény bekövetkezése nélkül vagyoni érték kivonására nincs lehetőség (így különösen nincs lejáratí szolgáltatása és visszavásárlási értéke), azzal, hogy kockázati biztosításnak minősül a kockázati biztosítási elemeket is magában foglaló biztosítások esetében az igazoltan elkülönített kockázati biztosítási rész is, de nem minősül kockázati biztosításnak az olyan biztosítás - akkor sem, ha a biztosító teljesítését biztosítási esemény váltja ki -, ha az adott biztosítási szerződés vonatkozásában a biztosítási feltételek szerint a biztosító teljesítésének összege nem haladhatja meg az adott biztosítási szerződésre befizetett biztosítási díj és az azzal kapcsolatosan képződő hozam együttes összegét; e rendelkezés alkalmazásában nem minősül vagyoni érték kivonásának az a biztosítási esemény bekövetkezése nélküli biztosítói teljesítés (így különösen a díjkezdmény, díjengedmény, díjvisszatérítés), amelyre a díjat fizető személy jogosult, de vagyoni érték kivonásának minősül, ha a személybiztosítás díját más személy - ide nem értve a kifizetőnek nem minősülő magánszemélyt - fizette és a biztosítási esemény bekövetkezése nélküli biztosítói teljesítésre a biztosítás feltételei szerint magánszemély jogosult, ez utóbbi esetben azzal, hogy amennyiben a magánszemély erre a szerződéskötést követően egy későbbi időpontban válik jogosulttá, akkor a biztosítás a teljes tartam alatt nem minősül kockázati biztosításnak.

Életbiztosítás:

- az olyan személybiztosítás, amely alapján a biztosító a természetes személy halála, meghatározott életkor vagy időpont elérése vagy más esemény bekövetkezése esetére a szerződésben meghatározott biztosítási összeg kifizetésére, járadék élethosszig tartó vagy meghatározott időszakra történő folyósítására vállal kötelezettséget.

Betegségbiztosítás (vagy egészségbiztosítás):

- az olyan személybiztosítás, amely alapján a biztosító a biztosított megbetegedése esetén a szerződésben meghatározott szolgáltatások teljesítésére vállal kötelezettséget, azzal, hogy betegségbiztosítás esetében a biztosító szolgáltatása kiterjedhet a szerződésben meghatározott, biztosítási eseménnyel kapcsolatban álló egészségügyi szolgáltatások miatt felmerült költségek egészségügyi szolgáltató számára történő megtérítésére is.

Balesetbiztosítás:

- az olyan betegségbiztosítás (vagy egészségbiztosítás), amely alapján a biztosító a biztosított baleset miatt bekövetkező halála, egészségkárosodása vagy rokkantsága esetére a szerződésben meghatározott biztosítási összeg vagy járadék fizetésére, valamint a szerződésben meghatározott egyéb szolgáltatásra vállal kötelezettséget.

4. Díjfizetés

4.1. Adózási szabályok – kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások díja

Az Szja tv. I. számú mellékletének 6.9. pontja alapján **adómentes a**

- **kockázati biztosításnak nem minősülő,**
- **határozatlan idejű,**
- **kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás**

szerződőként vagy a biztosítóhoz bejelentett díjfizetőként fizetett **rendszeres díja (díjelőírása).**

Rendszeres díjnak az a díj (díjelőírás) minősül,

- amelyet a biztosítási szerződés alapján **legalább évente egy alkalommal** kell fizetni
- és **amelynek összege az adott biztosítási évben nem haladja meg** az előző biztosítási évben fizetett díjak (díjelőírások) együttes összegének a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett, **a díjnövekedés évét megelőző második évre vonatkozó éves fogyasztói áremelkedés 30 százalékponttal növelt értékét**, azzal, hogy a biztosítási szerződési feltételekben rögzített események bekövetkezése miatt átmeneti időre lehetővé tett díjnemfizetés (szüneteltetés, díjmentesítés) időszakára is figyelembe vehető az ezen időszakot megelőző utolsó rendszeres díj alapulvételével a díjnemfizetési időszak hosszával arányos biztosítási díj.

Mivel a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások rendszeres díja az Szja. tv. értelmében adómentesnek minősül, ezért a rendszeres díj megfizetésekor sem a szerződő vagy díjfizető kifizetőnek, sem a biztosított magánszemélynek nincs adó- illetve járulékfizetési kötelezettsége.

Azonban 2018. január 1-től megszűnik a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások adómentessége, és a cégek számára az egyes meghatározott juttatások adózási szabályai szerint 49,98%-os adóterhet $[1,19 * (15\% \text{ SZJA} + 27\% \text{ EHO})]$ von majd maga után a biztosítások díjának megfizetése. Azon szerződések magánszemély általi visszavásárlása

esetén, melyekre 2018. január 1. előtt kifizető teljesített adómentes díjat, a magánszemélynek egyéb jövedelme keletkezik, és az egyéb jövedelem adózási szabályai szerint fog adózni.

A kifizetőnek adatszolgáltatási kötelezettsége van az alábbiak szerint:

- az adómentesen fizetett életbiztosítási díjak összegéről a kifizető havonta, magánszemélyenkénti bontásban, a biztosító nevét, székhelyét feltüntetve köteles adatot szolgáltatni az Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV) részére. (Szja tv. I. számú melléklet 9.6. pont)

A kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások **nem rendszeres díja** (például az eseti díjak) után a szerződő vagy díjfizető kifizetőnek (a juttatónak) **az egyes meghatározott juttatásoknak megfelelő mértékű SZJA és EHO fizetési kötelezettsége keletkezik**. A szerződői vagy díjfizetői pozícióban lévő kifizető adóterhe az egyes meghatározott juttatások után **49.98%-os mértékű**:

- $SZJA + EHO \rightarrow 1,19 * (15\% + 27\%) = 49,98\%$

Felhívjuk a figyelmet a rendszeres díj törvényi meghatározásából származó adójogi következményekre a biztosító egyes termékfeltételeinek sajátosságaira tekintettel:

- A biztosító egyes, kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítási termékein lehetőség van az első 2 év biztosítási díjának a szerződés megkötésekor egyszerre történő megfizetésére. A hatályos jogszabályok jelenlegi értelmezése szerint (amit a Nemzetgazdasági Minisztérium állásfoglalása megerősített) az első két év egy díjfizetési időszaknak számít, melynek díja eltér a többi biztosítási időszak díjától. Így az első két év biztosítási díjának egyösszegű befizetésével létrejött biztosítás nem tekinthető olyanoknak, amelyekre évente kötelezően fizetendő díj van, tehát egy ilyen konstrukció valamennyi biztosítási díja adóköteles biztosítási díjnak minősül a kifizetőnél.
- A biztosító egyes, kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítási termékein bizonyos feltételek fennállása esetén lehetőség van a díjfizetés szüneteltetésére. A hatályos jogszabályok szerint a díjjal nem fedezett időszakra is figyelembe vehető az ezen időszakot megelőző utolsó rendszeres díj alapulvételével a díjmentes időszak hosszával arányos biztosítási díj, tehát a díjszüneteltetés nem teszi adókötelessé a díjszüneteltetett szerződésre a szüneteltett időszakot követően teljesített biztosítási díjakat.
- A biztosító egyes, kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítási termékein lehetséges reaktíválást (a szerződés újra érvénybe helyezését) végrehajtani. A reaktíváláskor befizetendő, azon rendszeres díjak

teljes összege, amelyek a szerződés törlésének időpontjától a reaktiválás időpontjáig a szerződés folytonossága esetén esedékessé váltak volna, valamint a jövőben fizetendő rendszeres biztosítási díjak is a jogszabályi definíció szerint rendszeres díjnak minősülnek, így adómentesek.

- A biztosító euróban meghatározott díjú szerződéseinek esetében lehetővé teszi, hogy a szerződő ne a szerződés devizanemében, hanem forintban fizesse meg a biztosítás díját. Ez esetben a szerződőnek az árfolyamkockázat mérséklése érdekében az esedékes biztosítási díj 105 százalékának megfelelő díjat kell átutálnia a biztosító forint számlájára. Itt azonban fontos felhívni a figyelmet arra a tényre, hogy csak a rendszeres díj 100 százaléka számolható el adómentes biztosítási díjként, az ezt meghaladó díjrész (amennyiben a biztosítás azt lehetővé teszi) eseti díjként viselkedik és egyes meghatározott juttatásként adóköteles a kifizetőnél.

4.2. Adózási szabályok – kockázati biztosítások díja

Az Szja. tv. I. számú mellékletének 6.3. pontja alapján **adómentes a kockázati biztosítás** – a vagyoni érték kivonására lehetőséget nem biztosító (így különösen a lejáratú szolgáltatással és visszavásárlási értékkel nem rendelkező) életbiztosítások, egészségbiztosítások és balesetbiztosítások – más személy által – az ugyanazon díjat fizető személy által ugyanazon biztosítottra tekintettel egy hónapra vonatkozóan a minimálbér 30 százalékát meg nem haladóan – fizetett **díja** (azonos szolgáltatási tartalommal rendelkező csoportos biztosítás esetében a fizetett díj egy biztosítottra jutó része), ide nem értve, ha a biztosítási díj az Szja. tv. I. számú melléklet 6.3 pontjától eltérő pontja szerint adómentes.

Amennyiben a más személy által ugyanazon biztosítottra fizetett kockázati biztosítás(ok) összesített) díja meghaladja a minimálbér 30%-át, akkor az előlotti rész után a szerződő vagy díjfizető kifizetőnek (a juttatónak) **az egyes meghatározott juttatásoknak megfelelő mértékű SZJA és EHO fizetési kötelezettsége keletkezik.**

A szerződő vagy díjfizető kifizető adóterhe az egyes meghatározott juttatások után 49,98%-os mértékű:

- SZJA + EHO → $1,19 * (15\% + 27\%) = 49,98\%$

4.3. A díjfizetéshez kapcsolódó költségelszámolási szabályok társasági adó alanyai esetében könyvelési segédlettel¹

4.3.1. A biztosítások díjának, illetve az esetlegesen felmerülő adó- és járuléktehernek a költségelszámolási szabályai

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban: Számviteli tv.) 79. § (1), (3) és (4) bekezdése és a 3. § (7) 3. pontja alapján a kifizető szerződő vagy díjfizető által a magánszemély biztosítottra kötött, kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások és a kockázati biztosítások kifizető által teljesített díja és az esetlegesen felmerülő adó- és járulékteher:

- **személyi jellegű ráfordításként, az egyéb személyi jellegű költségek illetve a bérjárulékok között számolandó el, ha a szerződésben megnevezett kedvezményezett a kifizető szerződőtől vagy díjfizetőtől eltérő személy:**

„3. § (7) 3. személyi jellegű egyéb kifizetések: azok a természetes személyek részére teljesített kifizetések, elszámolt összegek, amelyeket a kifizető a természetes személy részére jogszabályi előírás vagy saját elhatározása alapján teljesít, és nem tartoznak a bérköltség, illetve a vállalkozási díj fogalmába.

„79. § (1) Személyi jellegű ráfordítások az alkalmazottaknak munkabéreként, a szövetkezet tagjainak munkadíjként elszámolt összeg, a természetes személy tulajdonos (tag) személyes közreműködése ellenértékeként kivett összeg, továbbá a személyi jellegű egyéb kifizetések, valamint a bérjárulékok.”

„79. § (3) A személyi jellegű egyéb kifizetések közé tartoznak a természetes személyek részére nem bérköltségként és nem vállalkozási díjként kifizetett, elszámolt összegek, beleértve ezen összegek le nem vonható általános forgalmi adóját, továbbá az ezen összegek után a vállalkozó által fizetendő (fizetett) személyi jövedelemadó összegét is.”

„79. § (4) Bérjárulékok a társadalombiztosítási járulék (nyugdíjbiztosítási, egészségbiztosítási és munkaerő-piaci járulék), az egészségügyi hozzájárulás, a szakképzési hozzájárulás, továbbá minden olyan adók módjára fizetendő összeg, amelyet a személyi jellegű ráfordítások vagy a foglalkoztatottak száma alapján állapítanak meg, függetlenül azok elnevezésétől.

¹ A jelen dokumentumba illesztett szemléltető példákban használt főkönyvi számlaszámok és megnevezések csak illusztrációként szolgálnak, a valóságban a szerződő vagy díjfizető vállalkozás (kifizető) ettől eltérő neveket és főkönyvi számokat alkalmazhat.

A biztosítási díj számviteli elszámolása a szerződő vagy díjfizető kifizetőnél:

T 55 Személyi jellegű egyéb kifizetések – K 45 Szállítók

Az adó- és járulékteher (SZJA, EHO) számviteli elszámolása a szerződő vagy díjfizető kifizetőnél:

T 55 Személyi jellegű egyéb kifizetések – K 46 Egyéb rövidlejáratú kötelezettségek

T 56 Bérjárulékok – K 46 Egyéb rövidlejáratú kötelezettségek

Amennyiben a kedvezményezett a kifizető szerződő vagy díjfizető, úgy a biztosítás díját nem személyi jellegű ráfordításként, hanem

- **egyéb, biztosítóval szembeni követelésként**

kell kimutatni a kifizető könyveiben, hiszen ebben az esetben a biztosítási díj nem jelent a kifizető számára végleges vagyronvesztést (az 1/1996. Számviteli kérdés (Pénzügyminisztérium), amelyet a Pénzügyminisztérium a 9.450/3/2007. iktatószámú levelében egy adózási kérdésre adott válaszban – további esetekkel is kiegészítve – megerősített).

A biztosítási díj számviteli elszámolása a kifizetőnél ebben az esetben:

T 36 Egyéb követelések – K 45 Szállítók

Amennyiben a biztosítási díj adóköteles a kifizetőnél (például eseti díj), az adó- és járulékteherre vonatkozó számviteli elszámolási szabályok, könyvelési tételek a fent leírtak szerint kezelendők.

4.3.2. Időbeli elhatárolás

Amennyiben a kifizető szerződő vagy díjfizető mérlegének fordulónapja – jellemzően december 31. - nem esik egybe a biztosítási időszak végével (annak az időszaknak a végével, amelyre az adott rendszeres díj vonatkozik), úgy a költségként elszámolt rendszeres (éves, féléves, negyedéves vagy havi) biztosítási díjnak azt a részét, amely a tárgy üzleti évet követő évre vonatkozik, aktív időbeli elhatárolásként kell megjeleníteni a számviteli nyilvántartásban az alábbiak szerint:

T 39 Költségek, ráfordítások aktív időbeli – K 55 Személyi jellegű egyéb kifizetések

elhatárolása

Az így elhatárolt díjrészt a tárgy üzleti évet követő évben kell feloldani, és ebben az évben lehet költségként elszámolni.

A kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások költségként elszámolt eseti biztosítási díja, valamint az utána fizetendő adó- és járulékteher ugyanakkor teljes egészében a tárgy beszámolási időszak adózás előtti eredményét csökkenti (ezt egy adózói kérdésre a Pénzügyminisztérium Számveteli Főosztályának 5750/2000/I iktatószámú levele is megerősítette).

4.3.3. Költségként elszámolt, adóalapban elismert díj

A társasági adóról és az osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (továbbiakban: Tao. tv.) 3. sz. mellékletének B) 8., illetve 8. § (1) d) pontja alapján a 4.3.1. pont szerint költségként elszámolt biztosítási díj, illetve az esetlegesen felmerülő adó- és járulékteher **ténylegesen a vállalkozás érdekében felmerülő költségnek minősül, így az nem növeli a társasági adó alapját, ha a biztosított:**

- a kifizetővel munkaviszonyban² álló magánszemély vagy
- a kifizető vezető tisztségviselője vagy
- tevékenységében személyesen közreműködő tagja (pl. betéti társaság belftagja, közkereseti társaság üzletvezetője) vagy
- a kifizetőnél gyakorlati képzésen részt vevő szakképző iskolai tanuló vagy
- önkéntes jogviszonyban álló magánszemély³.

4.3.4. Költségként elszámolt, adóalapban el nem ismert díj

Ha a biztosított személye eltér a 4.3.3. pontban meghatározottaktól (például a kifizető szerződővel vagy díjfizetővel munkaviszonyban álló magánszemély családtagja, közeli hozzátartozója), akkor a biztosításra teljesített díjat, illetve az esetlegesen felmerülő adókat, járulékokat a 4.3.1. pont szerint költségként el lehet számolni, ugyanakkor az nem minősül a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségnek, ezért **a költségként elszámolt biztosítási díjjal, illetve az esetlegesen felmerülő adó- és járulékteherrel meg kell növelni a kifizető szerződő és/vagy díjfizető társasági adó alapját:**

² Az Art. 178. § 22. pontja alapján.

³ A közérdekű önkéntes tevékenységről szóló 2005. évi LXXXVIII. törvény alapján munkát végző magánszemélyek.

„8. § (1) Az adózás előtti eredményt növeli:

...

d) az a költségként, ráfordításként elszámolt, az adózás előtti eredmény csökkenéseként számításba vett összeg..., amely nincs összefüggésben a vállalkozási, a bevételszerző tevékenységgel, különös tekintettel a 3. számú mellékletben foglaltakra.”

„3. számú melléklet az 1996. évi LXXXI. törvényhez:

A költségek és ráfordítások elszámolhatóságának egyes szabályai

...

B) A vállalkozási tevékenység érdekében felmerülő egyes költségek, ráfordítások

A 8. § (1) bekezdés d) pontjának alkalmazásában a vállalkozási tevékenység érdekében felmerült költségek, ráfordításnak minősül különösen:

...

3. az adózó által a vele munkaviszonyban álló magánszemély, illetve vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, valamint az adózóval korábban munkaviszonyban álló, saját jogú nyugdíjas [Tbj. 4. § f) pont], valamint az említett magánszemélyek közeli hozzátartozója részére személyi jellegű egyéb kifizetésként elszámolt összeg, és az ahhoz kapcsolódó, törvényen alapuló, az államháztartás valamely alrendszere számára történő kötelező befizetés, figyelemmel a ... 8. pontban foglaltakra;

...

8. a biztosítás díja, ha a biztosított az adózóval munkaviszonyban vagy önkéntes jogviszonyban álló magánszemély, az adózó vezető tisztségviselője, tevékenységében személyesen közreműködő tagja, vagy az adózónál jogszabályban meghatározott tanulószervezés alapján gyakorlati képzésben résztvevő szakképző iskolai tanuló;”

Az így kezelendő díjnak a könyvelése alapvetően nem válik el a 4.3.1. pontban tárgyalt esettől, mégis indokolt lehet egy elkülönített főkönyvi számon vezetni a társasági adóalap szempontjából nem elismert költségeket, az adóbevallás összeállításának megkönnyítése érdekében.

T 55 *Személyi jellegű egyéb kifizetések,* – K 45 *Szállítók*
adóalap növelő

Az adóalapban el nem ismert biztosítási díjat, valamint az utána fizetett adó- és járulékteher összegét a társasági adó megállapítása során az adóalapot növelő tételek között, a

- „Nem a vállalkozási, bevételszerző tevékenységgel kapcsolatos költségek, ráfordítások” soron kell feltüntetni.

4.4. A díjfizetéshez kapcsolódó költségelszámolási szabályok egyéni vállalkozók esetében

Az Szja. tv. II. számú mellékletének I. 5. pontja az egyéni vállalkozó, mint kifizető szerződő vagy díjfizető által az alkalmazottaira kötött személybiztosítás díját a költségként elszámolható, jellemzően előforduló vállalkozói költségek között említi (adóköteles biztosítási díj esetében feltéve, hogy a biztosítói szolgáltatás kedvezményezettje nem az egyéni vállalkozó).

Így az egyéni vállalkozó az alkalmazottaira, mint biztosítottakra megkötött, kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosításra, illetve a kockázati biztosításokra teljesített díjakat költségként elszámolhatja.

Az Szja. tv. II. számú mellékletének I. 9. pontja alapján továbbá az egyéni vállalkozó költségként elszámolhatja a bevételszerző tevékenységhez kapcsolódó, **saját magára kötött** kockázati biztosítás díját.

„I. számú melléklet az 1995. évi CXVII. törvényhez

A vállalkozói költségek elszámolásáról

...

I. Jellemzően előforduló költségek

Költségként elszámolható kiadások különösen a következők:

...

5. az olyan biztosítás díja, amelynek biztosítottja az alkalmazott (adóköteles biztosítási díj esetében feltéve, hogy a biztosítói szolgáltatás kedvezményezettje nem az egyéni vállalkozó) továbbá az egyéni vállalkozó által az alkalmazott javára az önkéntes kölcsönös biztosító pénztárba történő munkáltatói hozzájárulás és annak közterhei;

...

9. a bevétel, illetve az ehhez szükséges feltételek biztosítása érdekében kifizetett vagyoni-, felelősség-, kockázati biztosítás díja.”

4.5. Példa a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás rendszeres és eseti díjának kezelésére

2016. szeptember 1-jén kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítási szerződést kötnek 250 000 Ft/félév díjjal és féléves díjfizetési gyakorisággal, valamint feltételezzük, hogy a biztosítás kedvezményezettje nem a szerződői vagy díjfizetői pozícióban lévő kifizető. 2016-ban 250 000 Ft rendszeres díj lesz esedékes az ügyfél szerződésén, amely a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján adómentes díjnak minősül.

Ha a szerződéskötéssel egyidejűleg az ügyfél 600 000 Ft befizetést teljesít a szerződésre, akkor az ezzel kapcsolatos adózási és költségelszámolási szabályok az alábbiak szerint alakulnak:

- 250 000 Ft rendszeres díjnak minősül → adómentes díjként kezelendő
- 350 000 Ft eseti díjnak minősül → adóköteles díjként kezelendő, és ez egyes meghatározott juttatásokra vonatkozó adóteherrel, 49,98%-kal kell számolnia a kifizetőnek

Fentiek számviteli elszámolása a kifizető könyvelésében az alábbiak szerint történik (könyvelési tételek jelen tájékoztató 4.3.1. illetve 4.3.2. pontjában)

- Az eseti díj, illetve a felmerülő adó- és járulékteher teljes egészében, időbeli elhatárolás nélkül elszámolható költségként a tárgyévben, a személyi jellegű egyéb kifizetések között, mint egyes meghatározott juttatás: $350\,000\text{ Ft} * 1,4998 = 524\,930\text{ Ft}$
- A rendszeres díjból a tárgyévre eső rész személyi jellegű egyéb kifizetések között költségként elszámolható, a tárgyévet követő évre jutó részt aktív időbeli elhatárolásként kell kimutatni a kifizető számviteli nyilvántartásában. 2016. szeptember 1-jén került sor a szerződés megkötésére, ezért a befizetett 6 havi díjból 4 hónapra vonatkozó díj tárgyévi költségnek minősül, 2 hónapra vonatkozó költség jövő évi költségnek minősül, így a rendszeres díjnak minősülő 250 000 Ft az alábbiak szerint oszlik meg:
 - $(250\,000\text{ Ft} / 6) * 4 = 166\,667\text{ Ft}$ tárgyévi költség (személyi jellegű egyéb kifizetés)
 - $(250\,000\text{ Ft} / 6) * 2 = 83\,333\text{ Ft}$, mint jövő évre vonatkozó költség, aktív időbeli elhatárolásként kezelendő

2018. január 1-től megszűnik a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások rendszeres díjának adómentessége, és a kifizetőknél az egyes meghatározott juttatásokhoz tartozó 49,98%-os adóteher fog felmerülni, az eseti díjra vonatkozó számításához hasonlóan. A 2017-ben megfizetett rendszeres biztosítási díjak,

függetlenül azok időbeli elhatárolásától, még adómentesnek minősülnek majd a díj megfizetésekor.

5. A biztosító szolgáltatása

5.1. Adózási szabályok a biztosító szolgáltatásával kapcsolatosan

Az Szja. tv. 3. § 64. pontja szerint a

- „Biztosító szolgáltatása: a biztosítási esemény bekövetkezése miatt a biztosítót a biztosítási szerződés alapján terhelő kötelezettség keretében a biztosító által juttatott vagyoni érték.”

Az Szja. tv. I. számú mellékletének 6.6. és 6.8. pontja alapján főszabályként **a biztosító szolgáltatása (biztosítási esemény miatti kifizetése) – néhány kivétel mellett – adómentes:**

„6. A károk megtérülése, a kockázatok viselése körében adómentes:

...

6.6. a 6.8. alpontban meghatározott biztosító szolgáltatása, kivéve

...

c) a személybiztosítás alapján nyújtott olyan szolgáltatást, amely nem minősül halál esetére szóló biztosítási, nyugdíjbiztosítási, járadékbiztosítási, balesetbiztosítási vagy betegségbiztosítási szolgáltatásnak,

...

6.8. a 6.6. pont alkalmazásában biztosító a biztosítóintézetekről és a biztosítási tevékenységről szóló törvényben meghatározott, belföldön székhellyel vagy fiókteleppel rendelkező biztosító, továbbá az olyan államban székhellyel rendelkező, ezen állam joga szerinti biztosító, amely állammal Magyarországnak hatályos egyezménye van a kettős adóztatás elkerülésére a jövedelem- és a vagyonadók területén;”

5.2. A biztosító szolgáltatásának elszámolása társasági adó alanyai esetében könyvelési segédlettel

A Számviteli tv. 84. § (7), illetve 85. § (3) bekezdése alapján, amennyiben a kifizető szerződő vagy díjfizető a biztosítás díját **követelésként számolta el**, úgy a számára kifizetett biztosítási szolgáltatás összegét a kifizetés alapjául szolgáló **biztosítási szerződés követelésként kimutatott biztosítási díjainak összegével szemben kell elszámolni, és a különbséget pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve egyéb ráfordításaként könyvelni az alábbiak szerint:**

T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 36	Egyéb követelések
T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 97	Pénzügyi műveletek egyéb bevétele
vagy				
T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 36	Egyéb követelések
T 87	Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai	–	K 36	Egyéb követelések

Amennyiben a kifizető szerződő vagy díjfizető a biztosítás díját **költséggént számolta el**, úgy a számára kifizetett haláleseti szolgáltatás összegét **teljes egészében a szerződő pénzügyi bevételeként kell lekönyvelni az alábbiak szerint** (Számviteli tv. 84. § (7), illetve 85. § (3)):

T 384	Elszámolási betétszámla	–	K 97	Pénzügyi műveletek egyéb bevétele
-------	-------------------------	---	------	-----------------------------------

5.3. A biztosító szolgáltatásának elszámolása egyéni vállalkozók esetében

A biztosító által az egyéni vállalkozó részére teljesített biztosítási szolgáltatás összegét az egyéni vállalkozó - az Szja. tv. 10. számú mellékletének I. 9-10. pontja alapján - **köteles kimutatni egyéni vállalkozói bevételei** között, amennyiben a biztosítás díját korábban költséggént elszámolta.

Az ilyen biztosítói szolgáltatás a kifizetés időpontjában – az egyéni vállalkozó bevételelszámolási kötelezettségét kivéve – adókötelezettséget nem keletkeztet. **A biztosító a kifizetéskor a kifizetés összegéből adóelőleget nem von le.**

„10. számú melléklet a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvényhez

Az egyéni vállalkozó bevételeinek elszámolásáról

...

I. Jellemzően előforduló bevételek

...

9. a káreseménnyel összefüggésben kapott kártérítés, ideértve a felelősségbiztosítás alapján felvett összeget;

10. azon biztosítási szolgáltatás értéke, amely esetében az arra jogosító biztosítási díjat az egyéni vállalkozó költségként elszámolta;”

6. Kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások módosítása és visszavásárlása

6.1. Adózási szabályok magánszemély általi visszavásárlás esetén

Az Sza. tv. 28. § (2) bekezdése alapján a kifizető által magánszemély javára kötött, kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló, visszavásárlási értékkel rendelkező életbiztosítás **magánszemély általi visszavásárlásakor egyéb jövedelem keletkezik**, amennyiben a kifizető teljesített adómentes díjat a szerződésre.

Az eredeti kifizető szerződő helyébe lépő biztosított magánszemélynél, vagy kifizetőnek minősülő díjfizetővel rendelkező szerződések esetén a magánszemély szerződőnél – visszavásárlásakor – **egyéb jövedelemnek minősül a biztosító által juttatott vagyoni értékéből a magánszemély által fizetett biztosítási díjak és az adóköteles biztosítási díjak együttes összegét meghaladó rész.**

Sza. tv. 28. § (2): „Ha a biztosítás más személy által fizetett díja az I. számú melléklet 6. pont 6.9. alpontja alapján vagy a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás más személy által 2013. január 1-jét megelőzően fizetett díja az I. számú mellékletnek a befizetés időpontjában hatályos 6. pont 6.3. alpontja alapján részben vagy egészben adómentes volt, akkor - függetlenül a biztosítási szerződés esetleges módosításától - a biztosító teljesítéséből (kivéve, ha a biztosító teljesítése a I. számú melléklet 6. pont 6.6. alpontja alapján haláleseti, betegségbiztosítási vagy balesetbiztosítási szolgáltatásként adómentes) a kifizetőnek nem minősülő magánszemély által fizetett biztosítási díj, valamint az adóköteles biztosítási díj együttes összegét meghaladó rész egyéb jövedelemnek minősül. A biztosítói teljesítést megelőzően bevételcsökkentő tételként már figyelembe vett díjrészeket figyelmen kívül kell hagyni az egyéb jövedelem biztosítói teljesítés időpontjában történő további megállapítása során.”

A kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás visszavásárlásakor keletkező egyéb jövedelem után **személyi jövedelemadó (SZJA) és egészségügyi hozzájárulás (EHO) fizetésének kötelezettsége** terheli a magánszemélyt. A személyi jövedelemadó 15%, az egészségügyi hozzájárulás mértéke a **jövedelem megszerzésének időpontjától függ**: az egészségügyi hozzájárulásról szóló 1998. évi LXVI. törvény (továbbiakban: Eho. tv.) 3. § (7) bekezdése alapján, ha a jövedelem megszerzésére az életbiztosítás megkötését követő – de legkorábban 2013. január 1-jétől

számított - **tizedik év** elteltével kerül sor, **az egészségügyi hozzájárulás mértéke 14%, egyéb esetben 27%.**

Az Szja. tv. 29. §-ában foglaltak szerint abban az esetben, ha a megszerzett jövedelem után a magánszemély kötelezett a 27%-os mértékű egészségügyi hozzájárulás megfizetésére, a megállapított jövedelem 78%-át kell jövedelemként figyelembe venni. Amennyiben a jövedelem után 14%-os egészségügyi hozzájárulást kell fizetni, adóalapnak a megállapított jövedelmet kell tekinteni.

Mindezek eredményeképpen a biztosításból visszavásárolt összeg, mint egyéb jövedelem, az alábbi kulcsokkal adózik a magánszemélynél:

Visszavásárlás időpontja	SZJA	EHO	Adóalap	Egyéb jövedelmet terhelő levonások összesen
10 éven belül	15%	27%	78%	32,76%⁴
10 éven túl	15%	14%	100%	29%⁵

A kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások magánszemély általi visszavásárlásából származó egyéb jövedelem juttatásakor a biztosítóra az SZJA tekintetében a kifizetőkre vonatkozó általános szabályok vonatkoznak. Ennek értelmében, az Szja. tv. 49. § (1) bekezdése alapján **a biztosító a magánszemély részére kifizethető összeg után köteles személyi jövedelemadó-előleget levonni.**

Tekintettel ugyanakkor arra, hogy az Eho. tv. 11. § (11) bekezdés e) pontja alapján a biztosító az egyéb jövedelem esetében nem minősül kifizetőnek, emiatt az e kategóriába tartozó kifizetések után az Eho. tv. 11. § (2) bekezdése alapján **a magánszemély kötelezett az egészségügyi hozzájárulás megállapítására, megfizetésére és bevallására.**

Az Eho. tv. 11. § (8) bekezdése szerint az adóelőleg megfizetésére nem kötelezett magánszemély a százalékos egészségügyi hozzájárulást **a személyi jövedelemadó bevallásában a bevallásra előírt határidőig állapítja meg, vallja be, és a bevallás benyújtásának határidejéig fizeti meg.**

Az egészségügyi hozzájárulás megfizetésére a „NAV Egészségügyi hozzájárulás magánszemélyt, őstermelőt, egyéni vállalkozót, kifizetőt terhelő kötelezettség beszedési számla” szolgál. **A számla száma: 10032000-06056212.** Az egészségügyi hozzájárulás átutalásakor a megjegyzés rovatban célszerű feltüntetni a magánszemély adóazonosító jelét.

⁴ = 0,78 * (15% + 27%)

⁵ = 1,00 * (15% + 14%)

6.2. Visszavásárláshoz kapcsolódó könyvelési tételek társasági adó alanyai esetén

A **kifizető szerződő vagy díjfizető által visszavásárolt**, kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosításból a biztosító által a szerződő részére kifizetett visszavásárlási összeget a Számviteli tv. 84. § (7), illetve 85. § (3) bekezdése alapján:

- **teljes egészében a szerződő vagy díjfizető pénzügyi bevételeként** kell lekönyvelni, amennyiben a kifizetés alapjául szolgáló életbiztosítási szerződés biztosítási díjait a szerződő **költséggként** számolta el.

T 384 *Elszámolási betétszámla* – K 97 *Pénzügyi műveletek egyéb bevétele*

- **a követelésként kimutatott biztosítási díjak összegével szemben** kell elszámolni, és a különbséget pénzügyi műveletek egyéb bevételeként, illetve egyéb ráfordításaként könyvelni, amennyiben a biztosítás díjainak egy részét vagy egészét a szerződő vagy díjfizető követelésként számolta el.

T 384 *Elszámolási betétszámla* – K 36 *Egyéb követelések*

T 384 *Elszámolási betétszámla* – K 97 *Pénzügyi műveletek egyéb bevétele*

vagy

T 384 *Elszámolási betétszámla* – K 36 *Egyéb követelések*

T 87 *Pénzügyi műveletek egyéb ráfordításai* – K 36 *Egyéb követelések*

A biztosító a visszavásárlási összeg kifizetése során adó- és járulékkerhet nem von el.

6.3. Adózási szabályok egyéni vállalkozó általi visszavásárlás esetén

A biztosító által az egyéni vállalkozó részére teljesített visszavásárlási összeget az egyéni vállalkozó - az Szja. tv. 10. számú mellékletének I. 9-10. pontja alapján - **köteles kimutatni egyéni vállalkozói bevételei között**, amennyiben a biztosítás díját korábban költséggként elszámolta. **A biztosító a kifizetéskor a kifizetés összegéből adóelőleget nem von le.**

6.4. Adózási szabályok szerződésmódosítás esetén

A kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosításon végrehajtott

- **kifizetőről magánszemélyre történő szerződőváltás,**
- **biztosított csere**
- **és határozott tartamúvá alakítás**

önmagában nem keletkeztet adófizetési kötelezettséget.

Budapest, 2015. december 1.

CIG Pannónia Életbiztosító Nyrt.

7. Mellékletek

CIG Pannónia Életbiztosító termékeinek kategorizálása

Kockázati biztosítás	Pannónia Kockázati Életbiztosítás	Adózási és költségelszámolási szabályok jelen tájékoztató 4.2., 4.3., 4.4., és 5. pontjaiban
	Best Doctors® Csoportos Egészségbiztosítás	
	Pannónia Kiegészítő Balesetbiztosítás	
	Pannónia Halál Esetére Szóló Díjátvállalási Kiegészítő Biztosítás	
	Best Doctors® Kiegészítő Egészségbiztosítás	
	Best Doctors® Smart Egészségbiztosítás	
	Pannónia Mentor Életbiztosítás*	
Kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás	Pannónia Klikk Életbiztosítás (egész életre szóló változat)	Adózási és költségelszámolási szabályok jelen tájékoztató 4.1., 4.3., 4.4., 5. és 6. pontjaiban
	(Euró Alapú) Pannónia Pro Befektetési Életbiztosítás	
	Bestens – Euró Alapú Befektetési Egységhez Kötött Életbiztosítás	
	Origo Befektetési Egységhez Kötött Életbiztosítás	
	Pannónia Gravis Egyszeri Díjas Életbiztosítás (egész életre szóló változat)	
	CIG Pannónia Nyugdíj Kötvény (egész életre szóló változat)	
	Pannónia Alkony Életbiztosítás	

* A Pannónia Mentor Életbiztosítás csak abban az esetben minősül kockázati életbiztosításnak, ha a termék lejáratú szolgáltatást nem tartalmaz.

Adózási szabályok a díjfizetést érintően
a kifizető (munkáltató) által magánszemély biztosítottra kötött biztosítások tekintetében

Típusok	Termékek	Adóteher
Kockázati biztosítás	Pannónia Kockázati Életbiztosítás	A díj adómentes a minimálbér 30%-ig az Szja. tv. I. sz. melléklet 6.3. pontja alapján
	Best Doctors® Csoportos Egészségbiztosítás	
	Pannónia Kiegészítő Balesetbiztosítás	
	Pannónia Halál Esetére Szóló Díjátvállalási Kiegészítő Biztosítás	
	Best Doctors® Kiegészítő Egészségbiztosítás	
	Best Doctors® Smart Egészségbiztosítás	
Kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás	Pannónia Mentor Életbiztosítás	A rendszeres díj adómentes összegbeli korlátozás nélkül az Szja. tv. I. sz. melléklet 6.9. pontja alapján 2018.01.01-ig
	Pannónia Klikk Életbiztosítás (egész életre szóló változat)	
	(Euró Alapú) Pannónia Pro Befektetési Életbiztosítás	
	Bestens – Euró Alapú Befektetési Egységhez Kötött Életbiztosítás	
	Origo Befektetési Egységhez Kötött Életbiztosítás	
	Pannónia Alkony Életbiztosítás	
	CIG Pannónia Nyugdíj Kötvény (egész életre szóló változat)	
Pannónia Gravis Egyszeri Díjas Életbiztosítás (egész életre szóló változat)	Az egyszeri díj adóköteles (49,98%).	

Adózási szabályok a **biztosító szolgáltatását érintően** a kifizető (munkáltató) által magánszemély biztosítottra kötött biztosítások tekintetében

Típusok	Termékek	Adóteher
Kockázati biztosítás	Pannónia Kockázati Életbiztosítás	Adómentes a biztosító szolgáltatása az Szja. törvény I. sz. melléklet 6.6. pontja alapján
	Best Doctors [®] Csoportos Egészségbiztosítás	
	Pannónia Kiegészítő Balesetbiztosítás	
	Pannónia Halál Esetére Szóló Díjátvállalási Kiegészítő Biztosítás	
	Best Doctors [®] Kiegészítő Egészségbiztosítás	
	Best Doctors [®] Smart Egészségbiztosítás	
	Pannónia Mentor Életbiztosítás	
Kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás	Pannónia Klikk Életbiztosítás (egész életre szóló változat)	
	(Euró Alapú) Pannónia Pro Befektetési Életbiztosítás	
	Bestens – Euró Alapú Befektetési Egységhez Kötött Életbiztosítás	
	Pannónia Gravis Egyszeri Díjas Életbiztosítás (egész életre szóló változat)	
	CIG Pannónia Nyugdíj Kötvény (egész életre szóló változat)	
	Origo Befektetési Egységhez Kötött Életbiztosítás	
	Pannónia Alkony Életbiztosítás	

Adózási szabályok a kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítások magánszemély általi **visszavásárlása esetén** a kifizető (munkáltató) által magánszemély biztosítottra kötött biztosítások tekintetében

Típusok	Termékek	Adóteher
Kockázati biztosításnak nem minősülő, határozatlan idejű, kizárólag halál esetére szóló életbiztosítás	Pannónia Klikk Életbiztosítás (egész életre szóló változat)	A biztosító kifizetése egyéb jövedelem az Szja. tv. 28. § (2) bekezdése alapján
	(Euró Alapú) Pannónia Pro Befektetési Életbiztosítás	
	Bestens – Euró Alapú Befektetési Egységhez Kötött Életbiztosítás	
	CIG Pannónia Nyugdíj Kötvény (egész életre szóló változat)	
	Origo Befektetési Egységhez Kötött Életbiztosítás	
	Pannónia Alkony Életbiztosítás	A biztosító kifizetése kamatjövedelem az Szja. tv. 65. § (1) d) pontja alapján
	Pannónia Gravis Egyszeri Díjas Életbiztosítás (egész életre szóló változat)	